

IZVJEŠĆE O RADU DIREKTORA TZO DUBROVAČKO PRIMORJE ZA 2022. GOD.

Pripremio: Slaven Zvono, direktor TU TZO Dubrovačko primorje

Izvješće o radu i izvršenju programa počeo bih s prikazom turističkih rezultata za 2022. god.

U tablici 1. prikazani su dolasci i noćenja u 2022. god. u usporedbi s 2021. god.

Tablica 1.

Vrsta objekta	Dolasci	Usporedba dolasci	Indeks	Noćenja	Usporedba noćenja	Indeks
Hoteli	11.870	7.999	148,39	79.090	57.104	138,50
Objekti u domaćinstvu	10.570	8.628	122,51	71.052	61.007	116,47
Ostali ugostiteljski objekti za smještaj	1.814	1.485	122,15	8.950	7.416	120,69
Nekomercijalni smještaj	639	594	107,58	6.551	7.395	88,59
Kampovi	318	115	276,52	591	245	241,22
Nekomercijalni plovni objekt	0	0	0,00	0	0	0,00
Objekti na OPG-u (seljačkom domaćinstvu)	0	0	0,00	0	0	0,00
Ostalo	0	0	0,00	0	0	0,00
Plovni objekt	0	0	0,00	0	0	0,00
Restorani	0	0	0,00	0	0	0,00
Ukupno:	25.211	18.821	134,39	166.234	133.167	124,94

U tablici 2. prikazani su dolasci i noćenja u 2022. god. u usporedbi s 2019. god.

Tablica 2.

Vrsta objekta	Dolasci	Usporedba dolasci	Indeks	Noćenja	Usporedba noćenja	Indeks
Hoteli	11.870	26.486	44,82	79.090	107.605	73,50
Objekti u domaćinstvu	10.570	13.839	76,38	71.052	80.683	88,06
Ostali ugostiteljski objekti za smještaj	1.814	1.949	93,07	8.950	8.071	110,89
Nekomercijalni smještaj	639	668	95,66	6.551	7.173	91,33
Kampovi	318	294	108,16	591	789	74,90
Nekomercijalni plovni objekt	0	0	0,00	0	0	0,00
Objekti na OPG-u (seljačkom domaćinstvu)	0	18	0,00	0	213	0,00
Ostalo	0	0	0,00	0	0	0,00
Plovni objekt	0	0	0,00	0	0	0,00
Restorani	0	0	0,00	0	0	0,00
Ukupno:	25.211	43.254	58,73	166.234	204.534	81,39

U tablici 3. prikazan je broj turista u hotelima u 2022. god. prema državi iz koje dolaze, u usporedbi s 2021. god.

Tablica 3.

Država	Dolasci	Usporedba dolasci	Indeks dolasci	Noćenja	Usporedba noćenja	Indeks noćenja
Poljska	2.131	1.340	159,03	15.513	9.815	158,05
Ujedinjena Kraljevina	1.841	628	293,15	13.592	4.848	280,36
Njemačka	1.733	1.854	93,47	12.854	15.460	83,14
Francuska	1.722	1.010	170,50	12.413	7.505	165,40
Belgija	562	445	126,29	4.079	3.319	122,90
Hrvatska	848	732	115,85	2.930	3.457	84,76
Ukrajina	224	148	151,35	1.778	1.217	146,10
Češka	230	191	120,42	1.699	1.342	126,60
Nizozemska	185	93	198,92	1.361	597	227,97
Mađarska	179	105	170,48	1.333	602	221,43

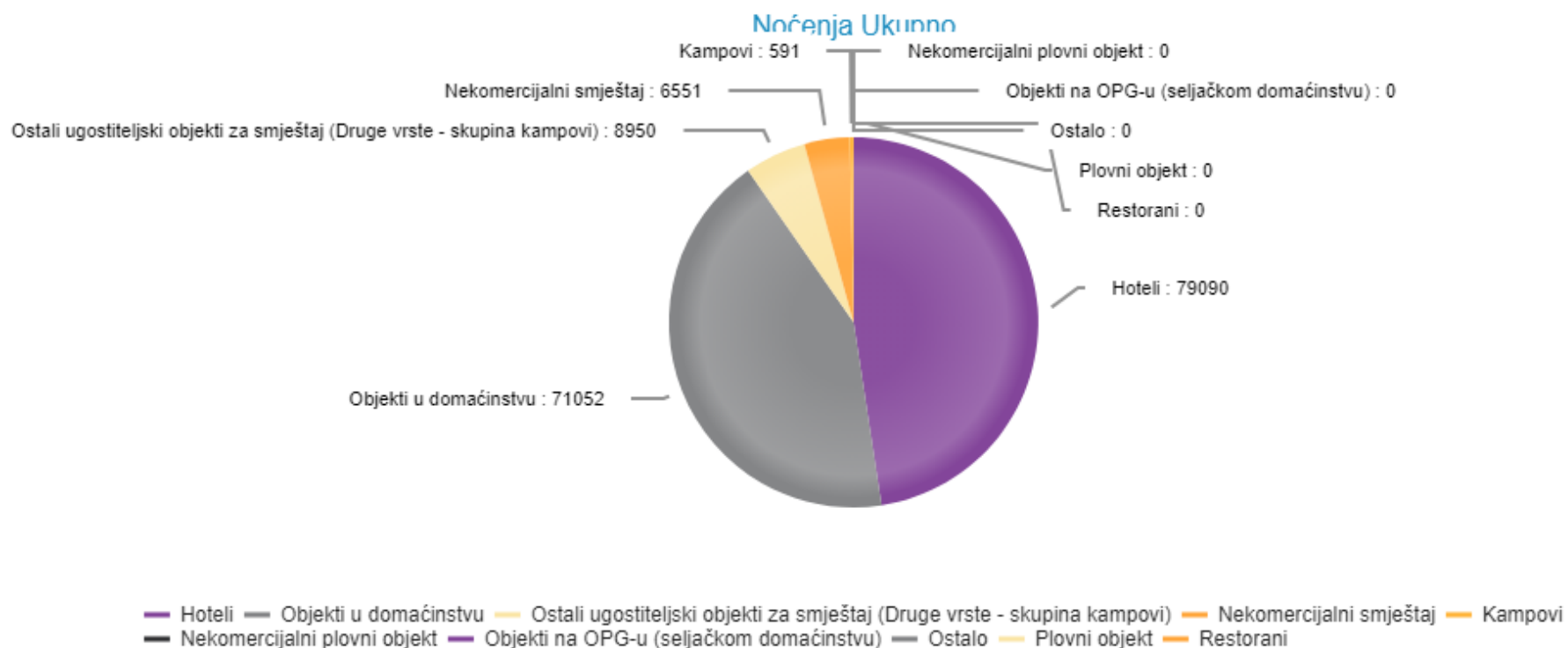
U tablici 4 prikazan je broj turista u objektima u domaćinstvu u 2022. god. prema državi iz koje dolaze, u usporedbi s 2021. god.

Tablica 4

Država	Dolasci	Usporedba dolasci	Indeks dolasci	Noćenja	Usporedba noćenja	Indeks noćenja
Njemačka	1.540	1.369	112,49	12.437	10.077	123,42
Bosna i Hercegovina	1.746	1.576	110,79	12.245	11.435	107,08
Poljska	1.394	1.227	113,61	10.542	9.467	111,36
Češka	643	594	108,25	6.271	5.599	112,00
Hrvatska	702	624	112,50	3.635	4.081	89,07
Mađarska	405	275	147,27	2.659	1.989	133,69
Slovenija	353	308	114,61	2.630	2.362	111,35
Francuska	585	448	130,58	2.586	2.148	120,39
Italija	394	207	190,34	2.184	1.466	148,98
Ujedinjena Kraljevina	332	183	181,42	2.106	1.189	177,12

Na slici 1. prikazan je grafički prikaz noćenja prema vrsti objekta u 2021. god.

Slika 1. Grafički prikaz noćenja na području TZO Dubrovačko primorje s obzirom na vrstu objekta

U tablici 5 prikazana su noćenja i dolasci u 2022. god. po mjesecima

Tablica 5

Vrijeme Mjesec	Broj noćenja	Broj dolazaka
2022/01	171	34
2022/02	202	38
2022/03	407	69
2022/04	1.602	368
2022/05	5.801	1.137
2022/06	21.964	3.637
2022/07	47.453	7.138
2022/08	55.552	7.735
2022/09	26.499	3.906
2022/10	6.179	1.108
2022/11	321	36
2022/12	83	5
Ukupno	166.234	25.211

U tablici 7. prikazan je broj noćenja i dolazaka po Turističkim zajednicama unutar Dubrovačko neretvanske županije za 2022. god.

Tablica 7

TZ	DOMAĆI	STRANI	2022	2021	Indeks	DOMAĆI	STRANI	2022	2021	Indeks
Dubrovnik	71.237	965.183	1.036.420	522.786	198,25	189.910	3.366.986	3.556.896	1.924.971	184,78
Orebić	14.964	105.318	120.282	97.477	123,40	80.405	842.425	922.830	814.935	113,24
Konavle	6.377	120.543	126.920	61.457	206,52	21.731	641.740	663.471	341.543	194,26
Župa dubrovačka	9.671	101.326	110.997	59.871	185,39	30.665	472.009	502.674	311.764	161,24
Korčula	17.538	73.558	91.096	59.147	154,02	76.878	352.986	429.864	327.175	131,39
Slivno	2.217	25.053	27.270	21.583	126,35	15.751	197.441	213.192	188.067	113,36
Blato	2.175	19.583	21.758	20.093	108,29	18.778	192.914	211.692	198.642	106,57
Vela Luka	5.939	21.548	27.487	24.029	114,39	28.076	161.155	189.231	172.036	110,00
Ston	3.729	31.902	35.631	25.270	141,00	15.896	164.483	180.379	149.158	120,93
Dubrovačko primorje	1.894	23.317	25.211	18.821	133,95	7.951	158.283	166.234	133.167	124,83
Mljet	6.448	24.268	30.716	27.260	112,68	31.325	116.837	148.162	134.362	110,27
Trpanj	2.020	15.551	17.571	14.279	123,05	11.771	127.074	138.845	125.032	111,05
Lumbarda	3.625	14.703	18.328	14.681	124,84	21.889	113.260	135.149	122.189	110,61
Janjina	791	11.046	11.837	9.530	124,21	6.594	88.401	94.995	83.913	113,21
Lastovo	3.406	6.273	9.679	9.447	102,46	19.560	48.673	68.233	67.783	100,66
Smokvica	1.389	5.883	7.272	6.125	118,73	8.189	41.995	50.184	45.167	111,11
Ploče	1.490	6.638	8.128	6.219	130,70	5.184	39.509	44.693	34.616	129,11
Metković	5.014	3.382	8.396	6.360	132,01	12.464	10.703	23.167	15.349	150,93
Opuzen	94	606	700	498	140,56	455	4.464	4.919	3.684	133,52
JLS bez TZ	0	30	30	20	150,00	0	260	260	260	100,00
Ukupno:	160.018	1.575.711	1.735.729	1.004.953	172,72	603.472	7.141.598	7.745.070	5.193.813	149,12

Kao što je vidljivo iz prikazanih tablica u sezoni 2022. nastavljen je oporavak turističkog tržišta od epidemije Covid-19 virusa iako je turistička sezona 2022. uvelike bila obilježena ratnom agresijom na Ukrajinu. Uzevši u obzir da se turističko tržište još uvijek nije do kraja oporavilo od utjecaja epidemije Covid – 19 virusa , a da se moralo suočiti s novom globalnom krizom u svijetu , mišljenja sam da se turistička sezona 2022. god. na području naše općine, županije i RH , može ocijeniti uspješnom.

Na području TZO Dubrovačko primorje ostvareno je 25 211 dolazaka (indeks 134,39) i 166 234 noćenja (indeks 124,94). Što se tiče turističkih rezultata na području naše županije, ostvareno je 1 735 729 dolaska (indeks 172,72) i 7 745 070 noćenja (indeks 149,12) .

Na području RH sveukupni (strani i domaći) broj dolazaka u razdoblju siječanj-prosinac iznosio je 18.857.606 (indeks 137), a istovremeno je zabilježeno 104.806.231 noćenja (indeks 125). Tijekom razdoblja siječanj-prosinac, većina noćenja zabilježena je u komercijalnim smještajnim objektima (87%), nekomercijalni smještajni objekti u ukupnim noćenjima sudjeluju s udjelom od 10%, dok je udjel nautičkog chartera 3%.

U komercijalnom segmentu, tijekom 2022. na području RH obiteljski je smještaj ostvario 44% prometa, dok su hoteli ostvarili 25%, a kampovi 23% prometa.

Tijekom razdoblja siječanj-prosinac najveći udjel u ukupnim noćenjima na području RH, ostvarilo je tržište Njemačke, a zatim slijede domaće tržište, Slovenija, Austrija, Poljska i Češka.

Osnovne značajke turističke sezone 2022. su te da je tijekom glavne sezone odnosno od 01.06. do 01.10. ostvaren broj noćenja skoro na razini , za sad, rekordne 2019. god. U postocima bi ti bilo negdje oko 96 %. Također treba navesti da je privatni smještaj na razini naše općine opet pokazao puno veću otpornost nego hotelski smještaj , tako da je na razini cijele sezone ostvaren rezultat od 88% noćenja u odnosu na 2019. god. Jako dobra popunjenost bila je konstanta kroz predsezonu , glavnu sezonu i posezonu.

Hotelski smještaj je bio jako dobro popunjen tijekom glavne sezone , dok je u predsezoni i posezoni zabilježena slabija popunjenost kapaciteta.

Što se tiče emitivnih tržišta , mišljenja sam da su zadržana najvažnija tržišta , jedino se mora primijetiti da su turisti iz Poljske u sezoni 2022. bili dosta prisutniji u hotelskom smještaju , dok su turisti iz Njemačke ostvarili puno više noćenja u privatnom smještaju. Razlog tome je vjerojatno ekonomska situacija u tim državama značajno obilježena posljedicama utjecaja epidemije COVID-19 virusa i novonastale situacije nakon ratne agresije na Ukrajinu. Dvije države koje se pojavljuju u TOP 5 zemalja s obzirom na države iz kojih dolaze su Njemačka i Poljske, koje nam uz druge države u TOP 5 hotelskog i privatnog smještaja , i dalje ostaju kako značajna emitivna tržišta.

AKTIVNOSTI

2. RAZVOJ TURISTIČKOG PROIZVODA

2.3. Podrška razvoju turističkih događanja

Tijekom turističke sezone 2022. nakon dvije godine ograničenja javnog okupljanja , možemo reći da se manifestacija „Primorsko kulturno ljeto“ održala u punom kapacitetu. Sa manifestacijama je započeto 19.03. za “Dan Malostonske kamenice“ gdje smo na odmoru „Bistrina“ u suradnji s školjkarima sa područja naše općine organizirali degustaciju kamenica. Na spomenutoj manifestaciji sudjelovali su i vinari s područja Pelješca, a prisutne je zabavljao i glazbeni trio. Manifestacija je bila iznimno posjećena.

Prije Uskrsa organizirali smo „Uskrsnu radionicu penganja jaja i pletenja pomica“ koja je također okupila velik broj zainteresiranih a posebno djece, radi kojih je i najviše organizirana radionica . Na radionici na kojoj je gđa. Nina Smokvina prisutne učila ukrašavanju jaja i g. Nikša Sekulo, pletenju pomica, moglo se još i naučiti o narodnim običajima i tradiciji Dubrovačkog primorja za vrijeme Uskrsa.

Tijekom turističke sezone odnosno u trajanju od tri mjeseca od 15.06. do 15.09. kad je broj turista na području naše općine najveći , organizirali smo manifestacije vikendom , dok je tijekom tjedna organizirana „Glazba u živo“ na Trgu gdje su se sedmično izmjenjivala dva dueta.

Od važnijih manifestacija izdvojio bih

- Noć Dubrovačkog primorja 09.07.2022. , gdje su nastupili klapa Iskon , Željko Bebek i Jasmin Stavros. Koncert je bio iznimno posjećen , a sam koncert je odrađen u suradnji s tvrtkom „Scardona“. Dio donacija koji nije utrošen u organizaciju „Noći Dubrovačkog primorja je preusmjeren u donaciju OB Dubrovnik , tako da je sama manifestacija imala i humanitarni karakter.
- Wine & Fish Street Foof Night je manifestacija koja je bila iznimno posjećena kako od strane turista tako i od domaćeg stanovništva iz cijele županije. Na spomenutoj manifestaciji služili su se riblji specijaliteti i hrvatska vina, a sve prisutne zabavljao je glazbeni trio.
- Ribarska gastro večer je projekt u okviru mjere 3.1. potpora razvoju male turističke infrastrukture i usluga povezanih s ribarstvom i akvakulturom iz lokalne razvojne strategije u ribarstvu 2014. – 2020. FLAG-a Južni Jadran. Ovo je također bila iznimno uspješna manifestacija koja je okupila veliki broj posjetitelja, kako stranih , tako i domaćih. Kroz projekt je financirana nabava i priprema ribljih specijaliteta , koji su se nudili posjetiteljima besplatno. Unutar projekta je također omogućena nabava visokih stolova , setova klupa i stolova , plinskog roštilja i stolica. Manifestacija je trebala biti održana u 2020. god . ali smo radi epidemioloških mjera , zajedno s još dvije turističke zajednice iz naše županije, tražili odgodu , koja nam je u vrlo kratkom vremenu i odobrena. To se pokazalo kao vrlo dobra odluka jer je privukla velik broj posjetitelja koji su mogli uživati u manifestaciji bez epidemioloških ograničenja. U sklopu manifestacije su nastupili KUD Primorska Lijera – Dubrovačko primorje i muška klapa „Staglin“ iz Slanoga, a u nastavku večeri je nastupio Alen Nižetić.
- Musica Mediterana , manifestacija koja se održava ispred crkve Sv. Jeronima gdje posjetitelji imaju priliku poslušati izvedbu poznatih pjesama s područja Mediterana i nekih od najpoznatijih svjetskih opernih arija.
- Susret klapa Dubrovačko – neretvanske županije , koji se održao nakon dvije godine , također ispred crkve Sv. Jeronima, gdje su posjetitelji mogli uživati u acappella izvedbama klapa s područja naše županije.
- Kazališna predstava „Mare Fjočica“ kazališne družine „Kolarin“ iz Dubrovnika koja je održana u atriju Kneževa dvora u Slanome. Iznimno posjećena manifestacija uz odličnu glumačku postavu i scenografiju Kazališne skupine „Kolarin“.

Od ostalih ljetnih manifestacija potrebno je navesti koncerte klasične glazbe u crkvi Sv. Jeronima , večeri folklor a i klapske glazbe, Kids day – dan za najmlađe, sajam na otvorenome – Sidž itd.

Tijekom Božićnih blagdana organizirali smo manifestaciju „Božić u primorju“ tijekom koje je održana radionica izrade božićnih kolača , koncert mješovitog zbora „Libertas“ iz Dubrovnika i manifestacija „Banje juto u Primorju“ gdje smo pripremili bakalar i prikle koji su posluženi posjetiteljima na Badnje jutro na Trgu u Slanome , a prisutne je zabavljao glazbeni trio.

Također kao sponzori smo sudjelovali u održavanju malonogometnog turnira i natjecanja u lignjologu.

3. KOMUNIKACIJA I OGLAŠAVANJE

3.5. Sajmovi, posebne prezentacije i poslovne radionice

U suradnji s regionalnom turističkom zajednicom , nastupili smo na sajmu Alpe Adria u Ljubljani koji je održan od 23.03. do 26.03. Od strane regionalne turističke zajednice bili smo planirani za sajam u Muenchenu i Beču ali isti na kraju nisu održani radi epidemioloških mjera.

3.7. Kreiranje promotivnog materijala

U 2022. god. nastavili smo s distribucijom promotivnih brošura turistima u našem info uredu , distribuciju prema važnijim turističkim subjektima i za slanje na turističke sajmove. Jedna od njih i image brušura napravljena u 2019.god. na 6 jezika koja je zamijenila turističku brošuru i turističku mapu koju smo do tad imali. U navedenoj brošuri se uz turističku ponudu Dubrovačkog primorja, prezentira i kulturna baština, aktivni odmor, prirodne ljepote primorja i sl. Uz sve to, u navedenoj brošuri su sve potrebne turističke mape. Od ostalih brošura koje su u 2022.god. bile na raspolaganju turistima su Tematska biciklistička staza „Stećci Dubrovačkog primorja“, Turističko-planinarski zemljovid „Dubrovačko primorje“, „Historical trails“, „Stazama stećaka“, turistička karta „Explore Dalmatia“ i dvije brošure i to za stećke u Čapikućima pod nazivom „Novakovo greblje“ i za „Kuću meda“ u Majkovima.

Što se tiče video materijala nastavili smo s promocijom četiri promotivna videa koji su snimljeni tijekom 2021. god pod zajedničkim nazivom „Discover Dubrovačko primorje“. Promotivna videa napravljena su na teme Povijest i kulturna baština, Gastro, Nautika i Aktivni turizam.

Što se tiče Interaktivne mape pješačkih i biciklističkih staza Banići – Slano – Majkovi , izrađene u suradnji s tvrtkom „Geovisual“ , tijekom 2022. god. odradili smo pripreme radnje u sklopu projekta za postavljanje znakova , za koje se nadamo da će biti postavljeni tijekom 2023. god. Također dodatno je rađeno na samoj mapi da bi se što više prilagodila potrebama aktivnih turista koji borave na našem području.

U sklopu zajedničkih aktivnosti klastera Dubrovnik, sudjelovali smo u projektu „Izvorni hrvatski suvenir“ u sklopu kojeg suvenirnice na području navedenih turističkih zajednica , koje prodaju izvorne suvenire, a nakon provedene komisije, dobivaju oznaku „Izvorni hrvatski suvenir“ od strane lokalne turističke zajednice.

3.8. Internetske stranice

U 2022. god smo nastavili s ažuriranjem naše web stranice www.visit-slano.com i konstantno radimo na modernizaciji i unaprjeđivanju stranice, s ciljem da se što više olakšava posjetiteljima i iznajmljivačima uporaba te stranice. Za održavanje i uređivanje Facebook i Instagram profila angažiramo tvrtku specijaliziranu za društvene mreže i odnose s javnošću.

3.10. Turističko – informativne aktivnosti

I kroz 2022. god. nastavljeno je s financiranjem projekt live-web kamere (Live cam Croatia) u sklopu kojeg su postavljene 2 web kamere na rivi u Slanomu i na Trgu Hrvatskih velikana u centru Slanoga.

Također u sklopu zajedničkih aktivnosti klastera Dubrovnik sudjelovali smo zajedno s TZG Dubrovnika, TZO Konavle i TZO Župa Dubrovačka u sufinanciranju zajedničkog info ureda u Zračnoj luci Dubrovnik.

Za potrebe info ureda TZO Dubrovačko primorje, Zavičajne kuće Dubrovačkog primorja i Kuće meda u Majkovima bile su angažirane dvije učenice preko student servisa i dvije osobe na ugovor o radu. Info ured je bio otvoren cijeli dan dio 6. mjeseca i tijekom 7. i 8. mjeseca . Ostatak sezone je radio od 08:00 do 15:00 h.

Tijekom 2022. god. smo također dijelom smo sanirali oštećenu smeđu signalizaciju na području cijele općine gdje smo vratili oštećenu signalizaciju i popunili istu sa novim sadržajima.

DESTINACIJSKI MENADŽMENT

4.5. Poticanje na očuvanje i uređenje okoliša

Krajem travnja organizirali smo Sajem cvijeća gdje smo vlasnicima hotela, obiteljskog smještaja, caffè barova, restorana , uz kupljene sadnice cvijeća , darovali određeni broj sadnica , sve u cilju, da se okućnice , ugostiteljski objekti što ljepše urede i da cijela destinacija što spremnija uđe u turističku sezonu.

Tijekom pripremnog razdoblja surađivali smo s općinom Dubrovačko primorje i Komunalnim društvom za potrebe planiranja nasipanja, uređenja i opremanja plaža i uređenja mjesta.

Od aktivnosti u vezi plaža potrebno je navesti najam kemijskih zahoda za dvije plaže u našoj općini, postavljanje plažnih ograda i svlačionica na plažama izvan Slanoga, jedno interventno nasipanje nakon oštećenja plaže u Slanome,

Na odmorištu Gajina , postavljen je servisni stup za bicikle u sklopu projekta Mimosa.

6. ADMINISTRATIVNI POSLOVI

6.1. Plaće

U Turističkom uredu TZO Dubrovačko primorje 2022. godine bio je zaposlen 1 djelatnik na punom radnom vremenu i jedna djelatnica na pola radnog vremena tijekom cijele godine.

Turistički ured je bio otvoren tijekom cijele godine od 08:00 do 16:00 h od ponedjeljka do petka.

TZO Dubrovačko primorje

Direktor TU

Slaven Zvono